

EDUARDO ALONSO

MIRACLE EN
LES HESPÈRIDES

2002

ELS PLECS DEL MAGNÀNIM

Col·lecció dirigida per Ricardo Bellveser

55

Traduït del castellà per
Emili Casanova

© Eduardo Alonso, 2002

© De la present edició:

Institució Alfons el Magnànim

Diputació de València, 2002

Quevedo, 10

46001 València

alfons.magnanim@diputacion.m400.gva.es

www.alfonselmagnanim.com

Dibuix d'Eduardo Alonso per a la coberta i lletra capitular
de Juan Ramos

Depòsit Legal: V. 2829-2002
Artegraf, València

Hespèrides. Nom donat pels romans a Espanya. Illes que marcaven el límit occidental del món. Espanya: «del llatí *Hispania*, nom derivat del púnic-fenici, *I'sefann-in*, que originàriament volia dir terra de conills».

ADOLF SCHULTEN

ROSE, benvolguda –va dir Mr. Abbot bandejant la revista dominical del *Standard*–, ¿sabies que Espanya és el país amb més conills del món?

–De veres? –digué ella, mig amagada entre la muntanya d'hortènsies.

–Els geògrafs grecs l'anomenaven Hespèrides, que vol dir terra de conills –explicà Tom girant la cara al paper.

Rose es redreçà, estisores en mà. Més que jardinera pareixia un abeller que es protegix contra un eixam rabiós. A penes descobria la boca i el nas arromangat. Duia uns guants grocs, vestit acampanat fins els peus, un bigarrat mocador de zíngara embolicant-li el rostre i un ampli capell de palla. Va contemplar bocabadada el colorit enèrgic de les flors gegants. Al març havia adobat les hortènsies amb calç i ferro, i ara els pètals tenien reflexos de blau d'acer. Però no semblà entusiasmada amb la sorprenent troballa de Tom.

–Hespèrides..., *Spain...*, conills –insistí Tom, mirant-la per damunt de les ulleres de miop que cavalcaven sobre la punta del nas.

–I procedixen d'Espanya els conills que trauen els mags del barret de copa alta? –preguntà Rose afectant gran interès.

–Realment *–really*, va dir ell desconcertat–, no em consta.

Com si només haguera conills a Espanya! Rose tenia eixides de ciri trencat. En sis lustres de convivència conjugal no havia perdut la seua capacitat de sorprendre trencant la lògica del diàleg. En el llunyà noviatge deixava a Tom bocabadat amb preguntes insòlites, i per tant sense trellat, però aleshores ell les prenia com una fetilleria femenina. Amb el temps ell va saber que allò que podria anomenar-se «ruptura del sistema col·loquial» era conseqüència del seu temperament intuïtiu i emprenedor. A mesura que s'acostava la data del viatge a Espanya Rose pareixia més resolta i abocada a belles fantasies de pel·lícula. Ell, en canvi, s'ofegava en una mar d'aprensions. No li agradava «expatriar-se». Només en dos ocasions havia eixit a l'estranger, sempre amb Rose, i el neguit diürn en vespres de la partida es convertia durant la nit en malsons terribles. La primera vegada havia somiat que la Gestapo el treia a culatades del tren i l'afusellava en un camp obert pròxim a una estació solitària. *Achtung!* Ta, ta, Ta... La segona vegada va somiar que la seua identitat de tota la vida es desfigurava al travessar el canal de la Mànega com es deforma un bastó en afonar-se en l'aigua. En tots dos casos les al·lucinacions nocturnes havien minat la seua seguretat i en passar la duana a l'en-

demà tenia un aire tan sospitós que va evitar la mirada del duaner, i després ja no es va aclarir amb les monedes, i més tard comprovà que no entenia els rètols més elementals, i que la gent conduïa al revés, i que per a més sarcasme, els rellotges del continent anaven una hora avançats a l'horari britànic.

De manera que eren tants els seus recels de la visita a les antigues Hespèrides que ni la garantia d'un adossat amb antena parabòlica, sol mediterrani, vi barat i paella de marisc assossegava la seua inquietud. Segons el catàleg, a una milla de la urbanització es gaudia i disfrutava d'un dels millors camps de golf del continent, amb tarongers i llimeres vorejant els *greens* perfectes. Però... partir és morir un poc. Mentre que Rose pareixia abocada a una vellesa de iaia destrellatada, capaç d'anar de turista al Caixmir o a la selva de Filipines, a ell la jubilació l'havia fet tornar encara més metòdic. Li feia pànic perdre el domini de les distàncies conegudes, com si de sobte algú li anara a canviar de lloc la butaca i el comandament del televisor. Per favor, Rose, res de canvis, li suplicava. Era una catàstrofe matinal no trobar en l'armari les tisoretetes d'ungles. Les necessitava cada tres dies per a segar els pèls que li creixien en el lòbul de les orelles i en les fosses nasals amb major puixança que a Rose les hortènsies. Arrancar aquella brossa persistent era un passatemps de jubilat. Li sobrava temps i havia acordat una aliança fidel amb els rellotges. El de paret havia envellit amb ell i ara li pareixia un gos manset la complicitat del qual només requeria alguna mirada ocasional. El sentia donar les hores i les seues campanades li ordenaven el món.

–Així que un país de conills –es va dir, mentres que Rose comarejava amb la senyora Gladys, una a cada costat de la tanca del jardí.

L'adossat de Xàbia era justament el que Rose havia suposat. Va veure la parcel·leta tancada amb una bardissa de baladres, el porxe tranquil, les parets blanques, les persianes mallorquines, i només franquejar l'entrada, els mobles de boga, el fúnebre de llenya i les gandules de platja per a prendre el sol. La xica de l'agència, que tenia nom de princesa de Mònaco, els va dir que els adossats constituïen l'aportació arquitectònica dels «laboristes» espanyols –*a new socialist style*– impulsada pel govern de Felipe González en els anys huitanta per als càrrecs mitjans del partit: regidors, professors en excedència i excomunistes quarantins. Estefania els va mostrar la casa cambra per cambra, va comprovar que eixia aigua de les aixetes, encara que els va recomanar que begueren aigua de garrafa mineral, els va mostrar la barbacoa del jardí, els va donar els telèfons d'urgència i els informà fil per randa del dia del mercadet, el preu dels cotxes de lloguer i la recent creada associació de bombers voluntaris per si el senyor Abbot volia enrolar-s'hi. El darrer estiu s'havia cremat la muntanya de Benitatchell i la tardança a aparèixer els helicòpters apagafocs obligà a desallotjar diversos xalets. Aquells succés motivà la creació d'un cos de guàrdia dirigit per un exbomber norruoc per a fer pràctiques el dimarts i vigilar els voltants amb la finalitat de descobrir els piròmans. «Tenen de tot, mànegues, vestits i fins i tot cascs de regla-

ment», va dir Estefania, però Tom Abbot la va interrompre alarmat. El televisor no captava cap emissora anglesa.

–Això està fet –va dir la somrient Estefania–. Dilluns vinent li posarà l’antena una parabòlica.

–Està vosté segura? –preguntà desconfiat. La perspectiva d’un hivern desconectat umbilicalment de la BBC li dugué la imatge horrorosa d’un malalt de la UVI a qui una mà assassina li haguera desconectat els cables.

Encara que un diumenge sense televisió era una perspectiva fosca, el segon descobriment, hora i mitja després, fou més alarmant. Després de mostrar-los la casa, sense donar-los temps a desfer les maletes, Estefania els va portar en cotxe al supermercat i els va indicar un restaurant a la platja on podrien dinar una paella autèntica. El vi negre despertà en Rose una loquacitat eufòrica, però en tornar a l’adossat va advertir en les cames un ensopiment de plom. Sense dubte aquella sensació de les tres de la vesprada era molt mediterrània, molt del sud.

–La sesta! –digué amb un to més alt del que era habitual.

Però no podia gitar-se en el sofà perquè no suportava veure les maletes sense desfer. A més a més, estava esperant el xic del supermercat amb la compra de la setmana. Fou llavors quan el senyor Abbot va percebre un tuf irrespirable. Isqué al jardinet i va comprovar que en el xalet mitger hi havia molta gent parlant a plena veu entorn d’una barbacoa de salsitxes i botifarres.

–Déu sant! –*My God!*, mussità aterrit.

Va tornar a entrar, passà el forrellat de la porta i tota la vesprada va esperar acovilat sense atrevir-se a traure el cap al porxi. Estava envoltat com una rabosa de les que caçava Lord Salissbury en Blackhill, on vivia la seua germana Betty. Per la finestra veia el sol de codonyat il·luminar la vesprada plaent de novembre, però a l'hora del te encara seguien els veïns en plena tabola. Rose s'havia alçat d'una migjornada feliç amb remordiments d'haver-lo abandonat tant de temps, i en veure'l tan indefens va telefonar a l'agència per a preguntar la direcció d'un quiose on vengueren el *Standard*.

–Bones notícies, Tom –li digué–. M'ha dit Estefania que els del picnic són de València i no venen en tot l'hivern.

Es tractava de la família d'un fabricant de pinzells. L'amo de l'adossat era un valencià exemplar, amant del foc faller, l'olor a pòlvora, el terrabastall de les *mascle-taes* i el rite solemne de fer la paella dominical. Tardava en això dos hores, i requeria la col·laboració de tota la família com un cirurgià en el quiròfan atrafegat en una operació a vida o mort.

–L'all.

–Tomata.

–On collons heu posat la sal?

–Més llenya. Més branquillons, collons, porteu-me més llenya, que açò s'apaga!

Mentrestant es coïa l'arròs, el cuiner va torrar xulletes de corder i botifarra, la fumaguera i la ferum de les quals es filtraren per davall la porta i atacaren Tom com un gas letal. Per si no fóra prou, quan ja arribava la bafarada a foc cremat, rere les

postres, cresqueren els crits infantils i els renegons dels jugadors pegant-li a les fitxes del dòmino i el bram d'un locutor que se'n pujava a la figuereta fins al punt que tremolaven els vidres de les finestres com despres d'un bombardeig.

–Gol, gol, gol, goooool... de Rivaldo!

La bona notícia per als Abbot és que aquella guerra d'alarits, olors i fums era molt ocasional. Com a molt, es produïa un diumenge o dos de novembre a març. En estes dates més de la mitat dels bungalous estaven buits, però segons Estefania els Abbot no estarien sols. Tenien compatriotes en el 17, els Linneker, i en el 28, el coronel Nells i la seua dona, i un poc més enllà diverses parelles de jubilats holandesos.

–No és meravellós?

Aquella primera vesprada Rose i Tom Abbot es feren en el porxi una botelleta de vi blanc, colpet a colpet. Aclofats i estomacats els seus cossos fatigats en el balancí, van veure pondre's un sol ensangonat entre els braços de les palmeres que estan darrere de la piscina comunitària. Rose recordà el cel de *Memòries d'Àfrica* i els amors africans de Robert Redford i Meryl Streep. El dia havia estat llarg i delerós: la matinada, l'espera en l'aeroport, el vol xàrter, el supermercat, les faenes de casa, la batussa dels veïns, la preparació del sopar amb pots de marques desconegudes i ara el silenci, tots dos sols, rac rac, avant i arrere, emboigats en el balancí, davant un horitzó africà. El vi havia estés una melangia suau als seus cossos cansats.

–No és com si haguérem participat en un safari, Tom?

El cor de Rose batejava incert i màgic. El notava batut per un tam tam de xafades de tigre. Per la seua fantasia passava la sabana a eixes hores del vespre en què s'adormen les aus i es desperesen les feres. Va advertir que el vaivé del seu balanci anava descompassat amb el ric rac més lent de Tom. Parà en sec i l'observà amb llàstima femenina, perquè sempre havia vist els hòmens més poca cosa que les dones: com polls que en ser despullats del plomatge de vanitat es queden en no res. Després reconfortà la seua malenconia keniana amb un altre llarg glopet de vi, el darrer de la botella, va avançar el seu cos cap al del seu marit i acostant la cara a la seua li va preguntar molt britànica.

–El doctor Abbot, supose?

Foren les paraules que ell necessitava per a reconciliar-se amb l'altre jo que ell creia haver deixat en la duana, ja que al llarg del dia s'havia sentit aguatat per l'ombra de l'altre, com eixes fotos desenfocades en què els perfils es dupliquen. El cel passava del violeta a l'a-nyil i allà lluny, en el blau, començà a parpellejar una estrella. Feia fresqueta i es recolliren dins, sentint el calor de dos solituds tants anys inseparables.

L'antener no aparegué ni dilluns ni dimarts, ni dimecres, però dijous de vesprada el senyor Abbot va poder veure ja el telediari de la BBC i el programa de ninots que ridiculitzava el govern i la família reial. En l'adossat de la dreta regnava un silenci que tenia ecos de la catàstrofe del diumenge. En el de l'esquerra vivia una família discreta,

amb qui Rose prompte havia establert una esporàdica però cordial coneixença. Empar Aguilar, la mare, era professora d'institut i Paco Moll, el seu marit, a qui encara no havia vist, era regidor o diputat o venedor de solars o tot allò alhora. En tot cas, era un polític/*business man* del partit tori. L'anglès d'Empar no era molt bo i era difícil captar-li els matisos. «Com d'endarrerits estan els espanyols», pensava Rose. «Quasi ningú parla anglès».

Els Moll tenien dos fills preciosos i un gran danés malcarat anomenat *Nerón*. El xiquet era molt molt (*very very*) «autèntic nadiu», segons Rose, morenàs i agitanat. La xiqueta, en canvi, pareixia una *Barbie*, tan rosseta. La parelleta treia el nas per la bardissa del seu trosset i deia coses que Rose interpretava amb prou encert. A pesar de la reconeguda incapacitat dels anglesos per als idiomes, Rose tenia bona orella, i com no tenia pudor ni peresa, en una setmana va aconseguir manejar les quatre frases formulàries que solia dir la caixa del súper. Però amb qui més havia practicat l'espanyol era amb el jardiner de la urbanització, que incapaç de fer-se entendre dels estrangers els parlava a crits, com si foren sords. Es deia Antón (*Antoun*, deia Rose), i cada tres o quatre paraules soltava un reneq la significació literal del qual ignorava, encara que n'advertia l'èmfasi contundent. Fou així com Rose Abbot va començar a col·locar ací i allà un assortiment bàsic de paraules espanyoles, *vale, sí, buenas días, paella, vino, gracias, pesetos*, i d'altres imprescindibles. La millor demostració del seu progrés idiomàtic fou una setmana després de la seua arri-

bada. Va entrar sufocada en l'agència immobiliària i desplomant-se en una cadira davant de la taula d'Estefania, li va contar en un anglés atropellat un percancç o contratemps molt molt (*very very*) desagradable. En eixir del forn, un conductor espanyol l'havia insultat a crits fet una fúria. La veritat és que Rose havia pres el carrer pel costat esquerre, sense recordar-se'n que a Espanya, com en tot el continent europeu, es conduïx al revés.

–Un conductor boig –va resumir, però després, més assossegada, el qualificà de temperamental, i per fi, ja alliberada de l'esglai, va voler tindre una deferència amb l'atenta Estefania, i li va paréixer oportú emprar una expressió del jardiner, que pel to amb què Antoun la proferia, devia vindre com anell al dit per a definir la por que havia passat.

–*Mi, acoujonada* –digué lletrejant amb la seua fonètica mestissa, satisfeta d'haver pronunciat una paraula tan llarga i amb eixa *j* que la posava tan nerviosa, ja que era com si els espanyols tingueren una espina o un ham en la gola. I va repetir: –*acoujonada*.

La nova vida dels Abbot començava a tindre eixa rutina que permet enfrontar amb calma la incertesa del temps. Aclaparats amb eixe entusiasme colonial que escomet a qui en arribar a un país estranger s'excedix a tastar tot el que és típic, tal volta per a afirmar la seua superioritat, no només Rose i Tom s'havien aficionat a la paella, sinó que el senyor Abbot va voler comprendre la coherència històrica que subjau en els tipismes. Lligant caps, va arribar a la conclusió que si Espanya és l'antiga Hespèrides, el país dels conills, la paella autèntica no havia de portar pollastre, i encara

menys marisc. Només conill. Suppose que en els temps cruels de la Inquisició un hortolà –*un valencian farmer*–, fart de conill amb tomaca, va decidir tirar un grapat d'arròs al cuinat..., *et voilà*, així va ser com va nàixer la paella.

–De totes les maneres –va dir Rose, que es negava una vegada més a acceptar una explicació lògica per a no desbaratar l'encant de les coses quotidianes–, no és miraculós? Tom, estimat, recorda que vas llegir que este és un país de molts miracles.

Els Linneker, amb qui prenien el te quasi diàriament, els havien introduït a poc a poc en els secrets elementals d'una civilització en la qual Rose ja es considerava mitjanament experta. Els contaren els avantatges i les gangues del mercadet del carrer del dimarts. Sense veure'l, Rose va pensar en un soc de l'Índia, amb l'exotisme, el belluguet o bullícia i el colorit que recreen les pel·lícules. Sempre havia estat fascinada pel món de cambres sufocants amb mosquiteres, coronels en *shorts* i amb fusta, fadrines amb sari, sijs amb turbant i trens atapeïts de gom a gom. Una de les seues fantasies més grates era viatjar en el tren al Punjab, però en cotxe llit, en un departament folrat de fustes de caoba, durant una nit d'amor adúlter amb un tinent *mawerick*... O potser un sipai ben dotat.

El mercadet era el dimarts. A les huit del matí ja eren els Abbot en l'esplanada darrere de Correus, entre les parades de fruites i verdures, en les paradetes de roba, l'encantet d'atifells i el cos-

morama de gentes i de pregons. Del bar del cantó eixia aroma a café i veus aspres, enceses pels reventats i copasses d'aiguarent. Passats els llocs de marroquineria, els Abbot van descobrir per casualitat els venedors de pardalets i pollets. A Rose sempre li havien esgarrifat les aus, tot el que tinguera plomes, per això no havia tingut plomall i tota la vida havia llevat la pols amb espolsadors. Un poc més enllà descobrí les gàbies de conills. Hi havia ventrades de catxaps enjogassats i ulls tan alegres com si estigueren aguantant un sembrat al trencar el dia:

–Aquell –va dir assenyalant el que li va paréixer més simpàtic.

Fou una decisió de les seues.

–No, no, aquell.

–Aquell?

–Yes, sí, aquell.

–Aquell, no, aquella. És conilla.

Tom no entenia res.

–Femella. Co-ni-lla –deia el venedor a ple crit per fer-se entendre, i va alçar l'animalet a l'aire, subjecte de les orelles, de manera que quedaren al descoberts les seues parts.

–Que és co-ni-lla, femella, *gir!* –explicà a Rose un tafaner servicial.

–*Oh yes*, –va agrair Rose.

–Però Rose... –va protestar Tom, estupefacte, en veure que Rose tirava mà del moneder.

–Bona compra, senyora –va dir el venedor posant l'animalet en una caixa de sabatilles foradada perquè respirara sense dificultat. Era un catxapet ben bonic. Feia menys embalum que un colomí.

Durant el viatge de tornada Rose va sostindre la caixa sobre la falda. No va tardar a trobar un nom enginyós, un d'eixos noms perfectes que fan justícia a les coses que ens entusiasmen. A la conilleta només podíem dir-li *Lolita*. A l'arribar a casa, Rose la va banyar, la besà, li posà un llaç rosa al coll i deixà que explorara els racons de la planta baixa. Fou feliç vent-la saltironant lliurement en la gespa, i encara que comprovà que la parcel·la estava tancada per un muret baixet i una bardissa de baladres que feia prou impossible la fugida de *Lolita*, la tanca requeria una reixeta metàl·lica per a tapar les obertures entre els barrots. Va encarregar la faena a Antoun, que molt religiós, segons va deduir Rose, va dir alguna cosa de Déu, fent entendre en acabant mitjançant escarafalls i lladrucos que el gran danés dels veïns s'engoliria l'animal en un tres i no res.

—*Nerón* se la farà d'un mos, senyora —deia el jardiner fent-li costalades pesaroses amb el cap—. Redeu! I quina mossegà!

Posar la tela metàl·lica en la tanca estava fet, però Antoun no va aclarir que no podia col·locar-la abans del divendres. Va al·legar diversos contratemps. En acabant es va quedar una estoneta rere el reixat observant com *Lolita* eixia acovardida al porxi, s'arropia timorata vora el petge del balancí i després d'uns instants amb el cor avalotat, es va atrevir a temptejar indecisa la verdina com eixes senyoretetes que fan fetilleries a la vora del mar perquè l'aigua freda els banya els peus.

—*Na*, que se la fot d'una mossegà. A son temps —deia Antoun marmolant.

Els Abbot contemplaven l'animalet amb tendror d'avis. En això, de colp, van sonar uns lladrucs desaforats en una clariana dels baladres i sobre el muret va aparéixer el morro de *Nerón*. Estava molt excitat. Esbufegava i descarregava un enfilall de lladrucs fondos, com a fognades. Però *Nerón* era un gos obedient, i tenia prohibit saltar les tanques, i va compondre un submís posat quan la seua ama el va bonegar amb to de mestra indiscutible.

–Eh!, *Nerón*! Quin rebombori és este? Calla!

Empar Aguilar va prometre vigilar-lo i educar-lo fins que s'acostumara a les corregudes de *Lolita* en el terreny veí. No obstant, va suplicar als Abbot que durant els primers dies no el perderen de vista.

–Que se la fa, senyora Empar, i d'un mos –deia Antoun–. A vore.

Tanmateix, no se la va fer. Dos dies després el jardiner va passar mànega en mà davant del reixat i va veure *Lolita* alçant el periscopi de les orelles, tan plena de vida, amb un llacet verd al coll, tant major ja, perquè és que creixia de dia en dia, quasi per hores.

–Serà *maricón* el gos! –es va dir, decebut que la conilleta estiguera encara més fresca que una rosa.

El mateix passà en els cinc dies següents, només que una vegada el llacet era blau, d'altres roig, d'altres fúcsia, i així. *Lolita* s'anava convertint en una conilla regordeta i mansa, feta malbé pels acaronejaments de la seua ama i les atencions dels xiquets d'Empar Aguilar, que passaven a veure-la

i li portaven safanòries tendres, i compartien amb ella els pastissos del berenar.

Rose Abbot s'havia posat sobre la seua vida una responsabilitat que la duia en sopols. Acabà apegant a Tom la preocupació d'estar sempre alerta, de manera que l'avorriments de jubilats trobà un al·licient que feia imperceptibles els alifacs del reuma. El món començava a tindre sentit per a ells, a mesura que, gràcies a *Lolita*, les seues vides se sustentaven en el sotzobre, l'angoixa i el deure, és a dir, en els mateixos materials que conformen l'heroi: la incertesa i una tasca irrenunciable. Prova d'eixa plenitud era que el dia transcorria amb contínues adaptacions, i el trànsit del sol i els rellotges, la caiguda de la vesprada i la mateixa nit mediterrània adquirien un sentit màgic i cíclic, com el poden sentir un llaurador, un mariner avesat a les lleis del mar o un farer amb vocació de solitari. Els dies tardorals s'acurtaven, i els Abbot tardaven a acceptar la brevetat de la poqueta nit, a diferència de la de Londres, tant lenta i tant tèrbola. Veien sumir-se el sol darrere el queixal de ponent com un quall que es liquara en l'horitzó sagnant. Coincidia l'ocàs amb la fi de l'ampolla de vi blanc que ritualment buidaven amb gran delectació, i llavors la posta del sol suggeria a Rose un vague poder tel·lúric i antic, un... com dir-ho, Tom?, un... *a very african power*, no ho creus, ben-volgut?

A primeries de desembre s'alçà un vent aspre que va esvalotar el mar, sacsejà les palmeres i esbufegà ferit a través dels badalls de les persianes

mallorquines. Després va vindre furiosa la pluja, la temuda «gota freda» que tantes destrosses causa en les terres valencianes. Quan Rose es disposava a servir l'ensalada se'n va anar la llum i passaren la vetlada –com diu la pròpia paraula– a la llum incerta d'una vetla. Es sentiren afonats en aquell salonet com en la bodega d'un vell mercat en orris. Trobaren a faltar sa casa de Lark Road: les persones són l'espai que coneixen. Tota la nit oïren l'assot del ruixat i les urpades del vent i el bram llunyà de la mar.

Dos dies després cessaren les pluges, encara que el mar no recobrà la seua mensuetud fins dilluns. Després del temporal advertiren que els dies havien minvat i la llum era més aigualida. En el supermercat col·locaren fanalets i ornaments nadalencs.

El dissabte anterior a la Nit de Nadal, la família Moll se'n va anar a València a passar el dia amb els avis i quan va tornar eren més de les dotze. Els xiquets feren el viatge de tornada dormits en el seien de darrere del cotxe. En il·luminar el trosset veren *Nerón* passar com un espectre i retirar-se covardament. Què li passarà?, va preguntar Empar, sorpresa que no es llançara sobre la finestreteta fent les magarrufes de sempre. «Este ha fet una barrabassada», va pensar. Mentres Paco guardava el cotxe en el garatge, ella el cridà tres voltes. El trobà al costat de l'engronsador infantil, capcot i tremolós. No va haver més que mirar-lo un instant als ulls per a jutjar-lo culpable.

–Què has fet? Una malifeta? Has estat dolent?

No es veia cap finestra il·luminada. Els fanals de les parcel·les, tocades amb casquet que oprimia

la llum contra la gespa, deixaven en penombra els xalets. El silenci estava empapat d'humitat fosca. Paco arronsà els muscles i es va dirigir a l'entrada.

–Què ha fet, mare? –preguntaven els xiquets mig sonàmbuls.

El gran danés alçà els parpalls i va mostrar dos ulls banyats en vergonya. La prova del seu delictes aparegué sobre l'estora del rebedor, allí estava *Lolita*, erta, amb la pell tacada de terra i un llaç rosa brut en el coll.

–I ara què.

–Què què? –preguntà Paco. El que és estrany és que no se l'haguera menjat abans.

Mònica va començar a plorar, pobreta *Lolita*, fent bots i petarrells, cada vegada més *Barbie* la seua careta, mirant amb recel *Nerón*.

–I que direm als anglesos?

–Farem com que no ens hem adonat.

–Però Paco, alguna cosa haurem de fer.

–I què vols? Escolta, Empar, ja ho veurem demà. Jo vaig a dormir que estic baldat.

–És també pels xiquets –va insistir Empar.

–Doncs, demà comprem als *guiris* una altra conilla i en pau.

Va ser l'única manera d'aconhortar les criatures, que unien el disgust al neguit de la son interrompuda. Mentre que els gitava, Empar els va assegurar que en comprarien una altra i que li donarien safanòries i que *Lolita* estava en el cel. Poc després, mentre que es desmaquillava, a Empar, se li va encendre una llumeta.

–I on es compra una conilla, Paco?

–Hi ha una granja a l'eixida de Benitatxell –contestà Paco entre badalls.

–Anem-hi ara.

–Com?

–En comprem una, li posem el llaç i la soltem en la parcel·la del costat. Demà, quan els Abbot es desperten, veuran la seua *Lolita*.

A Paco li va paréixer una broma. Però deu minuts després estava traent el cotxer del garatge i encara remugava quan Empar s'assentà al costat, amb una bossa on havia ficat el cadàver de *Lolita*.

–Açò és de bojos –deia Paco, movent el cap, però la seua muller semblava molt excitada amb l'aventura, inclús va bromejar amb la seua carrera política.

–Com s'assabenten en el partit que dones conill viu per conill mort, t'ascendixen.

–Com eres de graciosa.

–Açò sí que és el canvi del canvi! –deia ella recordant-li l'eslogan amb què Felipe González havia arrasat en les eleccions de feia huit anys. Li va entrar una rialla fluixa, incontenible, que accentuava el malhumor del seu marit. Empar sempre havia votat a Esquerra Unida, més que res perquè fóra la mosca collonera del PSOE, això deia, perquè per a tots dos quedaven llunyans els dies d'il·lusió política, quan ella lluitava per un contracte laboral, sense fer oposicions, maleïa els catedràtics vitalicis i eixia al carrer a manifestar-se per l'alliberament de la dona. En aquells temps Paco perorava en els mítings contra els franquistes reconvertits.

El guarda de la granja es va deixar comprar sense molts escrúpols quan Paco li va posar davant un bitllet de mil duros. Buscaren una conilla de la grandària de *Lolita*, i que més o menys

tinguera una taca gris en el llom. Mitja hora després, Empar estava en el lavabo raspallant l'animalet. Li va col·locar el llacet rosa de *Lolita I*, el cadàver de la qual havia reballat en una cuneta del camí, i uns instants després acompanyà Paco a la tanca que separava la seua parcel·la de la dels Abbot per a depositar a l'altre costat dels baladres la impostora. *Lolita II* va eixir corrent i s'amagà baix del balancí del porxi.

–Si compte açò... –deia Paco, i tornà al porxi, des d'on *Nerón* havia observat el canvi.

–Tu, pocavergonya, ni se t'acudisca, eh? –el va renyar Empar–. I ara, llarg, fora. Gos roín. No et vull.

Eren les pitjors paraules que *Nerón* podia sentir. Va ajupir el cap amb la tristor d'Adam quan Déu l'expulsà del paradís, va ficar la cua entre les potes i va ajaure's entre la butaca i la paret. Era el seu lloc de desterro, fins que sol·licitava el perdó amb un gemec de súplica. En eixos casos, generalment, un xiquet el rescatava i aleshores *Nerón* es feia notar per demostrar com era de llest, i com els volia a tots molt, i que mai més no cometria ningun pecat.

Amb tot el tràfec de la nit, Empar i Paco no tenien son i decidiren celebrar l'aventura. Eren ja les dos de la matinada.

–Talent espanyol –comentà ell amb xanxa i broma mentres destapava la botella de cava. Brindaren i, al temps que humitejaven els llavis, la mà de Paco arregussà el camisó d'Empar, cuixa amunt...–. On està el teu conillet, matarile-rile-rile...?

Quan Empar i Paco es despertaren, eren més de les onze. Els xiquets sabien que la son dels pares era sagrada i els diumenges s'ho apanyaven a soles. Treien del calaix el paquet de galetes, tiraven el colacao a la llet i molt faeners col·locaven el got en l'aigüera. En acabant s'entretenien fins que mamà els cridava. Aleshores entraven en l'alcova i es ficaven en el llit conjugal, enmig, naturalment. Però aquell matí Empar no els va cridar. Va baixar en bata, a penes els va mirar i va traure el cap preocupada a la porta del porxi. La casa dels Abbot estava tancada i barrada, amb les persianes barrotes. «Hauran eixit», va pensar.

—No hauran comés cap bajanada —digué a Paco, sospitant el pitjor. Feia poc els diaris havien airejat la mort d'un matrimoni de jubilats anglesos descompostos en el seu xalet, sense que ningú els haguera trobat a faltar durant dos dies. Es va parlar a primeries d'un assassinat, però el forense demostrà que s'havien enverinat mentres escoltaven l'adagi d'Albioni.

—Ves, ves —va dir Paco. Una cosa és que sigues professora de literatura i altra que me'n faces un melodrama. Ningú es suïcida per una conilla.

—Doncs ja em diràs.

—Tal vegada hauran anat al golf a passar el dia. Amb els *guiris* mai no se sap.

A l'hora de dinar els Abbot no hi havien tornat i les persianes seguien tancades. D'ordinari els estrangers jubilats gasten poc en resturants, i en tot cas mai a migdia: ixen a sopar a les sis i mitja de la vesprada, demanen paella i es beuen unes quantes botelles de vi negre.

Fou durant la sesta quan Empar i Paco oïren veus esvalotades del jardiner.

–Què cony diu? –crirava Antoun–. Parle en cristià senyora.

Antoun estava desesperat perquè no entenia ni una paraula de les que Rose Abbot deia amb una sufocació angoixosa.

Empar i Paco tragueren el cap sobre la bardissa i vegeren Tom abatut en el balancí. Pareixia un d'eixos malalts d'asil que han desconectat tota comunicació amb el món.

–La llet que em donaren! Que no l'entenc gens ni mica, senyora –repetia Antoun, que començava a sentir-se acusat d'alguna cosa que no hi havia fet. L'home es va sentir salvat quan hi aparegué Empar.

–Jo és que no sé quins collons els passa, senyora Empar. Estos *guiris* venen sense saber res d'espanyol i després s'encabronen perquè no els entenem. Cal fotre's! Són la llet, i perdone la manera de parlar.

Rose Abbot estava desencaixada. Balbucejant va explicar a Paco i Empar que la vesprada anterior la seua *Lolita* havia emmalaltit de mort. La dugueren al veterinari, i li van donar l'aixarop prescrit, però a això de les deu a l'animallet l'acometeren els inconfusibles calfreds de l'agonia. Poc després *Lolita* dormia el son etern.

Agafats de la mà Rose i Tom l'estigueren contemplant una bona estona després de morta. De tant en tant feien un glopet fins que buidaren la botella de vi blanc. De sobte, Tom, en un arranc de valor que ella no oblidaria mai, va embolicar en un drap de cuina el cos ert de *Lolita* i va eixir

sense dir paraula. Va cavar un clot en un racó de la parcel·la i la va soterrar. En acabant, segons confessà la senyora Abbot, begueren en silenci una altra botella de vi i es gitaren convençuts que *Lolita* havia tingut una vida feliç i habitava les verdes Hespèrides de l'Edén. Però de matí, quan es despertaren a l'hora de sempre, atordits per l'alcohol i el sentiment d'absència, vegeren *Lolita* arropida vora la llimera, amb el mateix llacet al coll, i la tomba buida: havia resuscitat!

–*Please, come here* –suplicà Rose a Empar.

–Què ha dit, senyora Empar –preguntà el jardiner.

Empar li ho va resumir en quatre paraules, mentres que es dirigia a la part de darrere de la casa.

–La llet que vaig mamar! –exclamà Antoun estupe-facte.

Van anar tots a veure-ho i allí estaven les proves irrefutables: el clot buit, el monticle de terra i la conilleta en el porxi, amb ulls recelosos i els morrets bavejant.

–Si és que estos *guiris* no saben beure senyora Empar –deia Anton. Agarren cada *tallà* que després al·lucinen.

Rose Abbot observà certa confusió en la cara d'Empar, però encara així haguera esperat major turbació i entusiasme. No hi havia ocorregut un miracle? Clar és que havia oït dir que a Espanya els miracles ocorrien cada dos per tres.

–Espanya és un país miraculós, no és cert? –va rematar Tom.

Aquella vesprada els Abbot prengueren tots dos sols la seua botelleta de vi en el porxi, ric rac, agrunsant-se en el balancí, seguint amb la mirada les corregudetes de *Lolita* d'ací cap allà, les seues frenades en sec i les soptoses arrancades, la molt descervellada, com si volguera congraciar-se amb ells. Feia fresqueta i es feia fosc molt enjorn, però la poqueta nit mediterrània invitava a la melangia dels enigmes antics.

–*Really, Tom, Spain is diferent.*

–*Of course, darling* –va contestar ell.

L'edició del número 55 de
ELS PLECS DEL MAGNÀNIM

Miracle en les Hespèrides

d'Eduardo Alonso

s'ha estampat sobre paper Torreón,
tant l'interior com la sobrecoberta,
usant tipografia Didot en el text.

S'acabà d'imprimir
el dia 23 de juliol de 2002,
en València,
als tallers d'impremta
d'Artegraf

